

М.К. Алдабергенова

ЕУРОПА ЖӘНЕ АМЕРИКА
ЕЛДЕРІНІҢ ЖАҢА
ЗАМАНДАҒЫ ТАРИХЫ

**ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН МЕМЛЕКЕТТІК ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ**

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ ПӘНДЕР КАФЕДРАСЫ

М.К.Алдабергенова

**ЕУРОПА ЖӘНЕ АМЕРИКА ЕЛДЕРІНІҢ ЖАҢА ЗАМАНДАҒЫ
ТАРИХЫ**

ОҚУ ҚҰРАЛЫ

Шымкент, 2021 ж.

ӘОЖ 94 (100-87) (075.8)
КБЖ (ББК) 63.3 (0)
А.40

Оқу құралы ОҚМПУ Оқу-әдістемелік Кеңесінің шешімімен бастау ұсынылды: хаттама № 4, «29» «03» 2019 ж.

Рецензенттер:

1. М.Әуезов атындағы мемлекеттік университеті, «Халықаралық қатынастар мен кеден ісі» кафедрасының доценті, т.ғ.к. Е.И.Шабанов
2. Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті, «Қазақстан тарихы және қоғамдық пәндер» кафедрасының меңгерушісі, ф.ғ.к., доцент Г.М.Сыздықова
3. SJK WАУ халықаралық университеті, т.ғ.д., профессор м.а. Б.Р.Найманбаев

Алдабергенова М.К.

А.40. Еуропа және Америка елдерінің жаңа замандағы тарихы / Оқу құралы. – Шымкент: Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті, 2021. – 130 бет.
ISBN 978-9965-19-418-4

Оқу құралы XVI-XIX ғасырлардағы Еуропа және Америка елдерінің жаңа замандағы тарихына арналады. Онда жаңа заман тарихының маңызды оқиғалары мен мәселелері қарастырылады, осы кезеңдегі батыс қоғамының мемлекеттік-құқықтық, әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі тенденциялары мәдениет пен қоғамдық ойдың эволюциясы талданады.

Оқу құралы 5B011400-Тарих мамандығының студенттеріне арналған.

ӘОЖ 94 (100-87) (075.8)
КБЖ (ББК) 63.3 (0)

ISBN 978-9965-19-418-4

© Алдабергенова М.К.

КІРІСПЕ

Еуропа және Америка елдерінің жаңа заман тарихы пәні дүниежүзілік тарихты біртұтастығын танытып, қоғамдық дамудың негізгі заңдарының әлемдік сыпаты бар екендігін анықтау және жаңа заман тарихы тарихтық революциялар, капиталистік қатынастардың орнығуы, үкімет бұржуазиялық революциялар, партиялардың келуі, ұлттық мемлекеттердің басына буржуазиялық партиялардың құрылуын оқытуды мақсат құрылуының аяқталуы, отаршыл империялардың құрылуын оқытуды мақсат етіп қояды. Сонымен қатар, ғылым, мәдениет, өнер жетістіктерінің адамзат тарихында алар өзіндік орны бар екендігін түсіндіреді. Пәнді игеру барысында студенттер тарихи оқиғалардың даму болмысын Батыс Еуропа, Америка елдері негізінде игереді. Еуропа мен Америка елдерінің жаңа заман тарихы пәні бүгінгі күн талабы тұрғысынан студенттерге капитализмнің тарихы пәні бүгінгі күн талабы тұрғысынан студенттерге/ өту тарихы, осы тарихтың негізгі бөлімінің бірі болып саналады. Өйткені бұл пән жолдардағы революциялар, отарлаушылық соғыстар, ғылым мен өнер жетістіктері т.б. түсіндіреді.

Еуропа және Америка елдерінің жаңа заман тарихы дүниежүзілік тарихтың негізгі бөлімінің бірі болып саналады. Өйткені бұл пән капитализмнің туындауы, дамуы мен орнығуы және монополистік кезеңге өтуін оқытады. Орта ғасырлар тарихының заңды жалғасы, қазіргі заманның алдыңғы бөлімі саналатын жаңа тарихты оқымай дүниежүзілік тарихты білу мүмкін емес. Пән күрделі теориялар мен деректерге толы. Оны терең ұғыну қазіргі заманның тарихы мен барысын түсінуге көмектеседі.

Студенттерге жаңа заман тарихын оқу барысында лекцияны толық конспекті жасау, тақырыпқа сай зерттеулер, монографиялар оқу, өзіндік тарихи көзқарастарын қалыптастыру міндеттері қойылады.

Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

- 1 Кашлышев А.К. Шайхығалиев Е.А. Дүние жүзі тарихы: Жана заман тарихы. 2-том: Оқу құралы. 3 томдық./Алматы: «Бастау», 2017. – 320 б.
- 2 К.Ізтілеуов. Жана заман тарихы.- Алматы, 2000
- 3 Новая история стран Европы и Америки. /Под ред. Апо. ч.1,М.,1989.
- 4 Хрестоматия по новой истории. Ч. 1-2М., любое издание.
- 5 Манфред А.З. Три портрета эпохи Великой французской революции.М.,1978.
- 6 История Центральной и Юго-Восточной Европы XX века. М.,1997
- 7 Сборник документов по истории нового времени. М., 1990.
- 8 История Латинской Америки. М., 1999.
- 9 История Первой мировой войны.М.,1975
- 10 Дерек Джонстон. «Философияның қысқаша тарихы: Сократтан Деридаға дейін», 2018
- 11 Энтони Джон Патрик Кенин, Батыс Философияның жана тарихы, 2 том, Орта ғасыр философиясы. 2018
- 12 Новая история стран Европы и Америки. /Под ред. Кривогуза, Юровской, М., 1999

Қосымша әдебиеттер

- 1 Ізтілеуов К. Жана заман тарихының практикасы, Шымкент, 2002.
- 2 А. Евдокимова. История раннего нового времени. Эпоха реформации. Ростов н/Д., 2004
- 3 Лавровский В.И., Барг М.А. Английская буржуазная революция, XVIII века, М., 1958.
- 4 Всемирная история в таблицах.-Минск,2012
- 5 Кислица Н.А. Английская буржуазная революция середины XVII века. М., 1963.
- 6 Манфред А.З. Наполеон Бонапарт. Любое издание.
- 7 Манфред А.З. Три портрета эпохи Великой французской революции.М.,1978
- 8 Ерусалимский А.С. Бисмарк. Дипломатия и милитаризм. М., 1968.
- 9 История США. М., Часть II.
- 10 История Франции. М., 1973. т.2
- 11 Первая мировая война: дискуссионные проблемы. М., 1994
- 12 История дипломатии М., 1959, Т.3

Интернет көздері

- 1 <https://www.gutenberg.org/files/102385/course/summatu/KC11.pdf>
- 2 <https://www.twinkl.com> > ... > История стран Европы и Америки > Лекции
- 3 <http://krf.ru/ru/originfile.php/102385/course/summatu/KC11.pdf>

МАЗМҰНЫ

Кіріспе	3
Халықаралық қатынастардың жалпы суропалық жүйесінің қалыптасуы	4
Бірігу мен халықаралық қатынастардың вестфаль жүйесінің дағдарысқа ұшырауы	8
Отарлау феноменінің Батыс елдері тарихындағы орны	9
Жана замандағы Англия	14
Ағылшын революциясының басталуы	18
XVIII ғ. Англия	23
XIX ғ. Англия	24
XVI – XVII ғғ. Франция	28
Солтүстік Америкадағы бірінші буржуазиялық революция. АҚШ-тың құрылуы. АҚШ-тағы азамат соғысы.	36
XVI ғ. – XIX ғ. Германия. Герман одағының құрылуы	40
XVI-XIX ғасырдың басындағы Нидерланды	45
XVII ғ. – XIX ғ. Бельгия	48
XVIII ғ. – XIX ғ. Швейцария	48
XVII ғ. – XIX ғ. Люксембург	49
Пиреней жарты аралындағы мемлекеттер	50
Латын Америкасы елдері	54
І-дүниежүзілік соғыс	58
Тест сұрақтары	68
Егінхан сұрақтары	122

Студенттің өзіндік жұмыс тақырыптары	124
Глоссарий	125
Әдебиеттер тізімі	128